

Kaupunginhallitus 06.11.2023 § 298

§ 298

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen sekä koulujen ja lukioiden johtokuntien organisoinnista ym. aiheutuva hallintosäännön tarkistaminen (Kv-asia)

Valmistelijat / lisätiedot:
Kammonen Riitta-Liisa
Yli-Leppälä Henna
Lövgren Reetta
Ferm Niko
Leino Virpi
Heinaro Mervi
Pesonen Tiina
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mäkelä Jukka

Kaupunginhallitus

1
ehdottaa, että valtuusto tarkistaa hallintosääntöä liitteen mukaisesti siten, että tarkistukset tulevat voimaan 1.1.2024.

2
toteaa, että luottamushenkilöorganisaatiota tarkastellaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen osalta ennen valtuustokauden päättymistä samassa yhteydessä, kun muutoinkin arvioidaan seuraavan kauden luottamushenkilöiden järjestäytymistä seuraavalle valtuustokaudelle.

3
päättää, että peruskoulujen johtokunnat jatkavat toimintaansa valtuustokauden loppuun, minkä jälkeen niiden jatko arvioidaan uudelleen.

Käsittely

Esittelijän kokouksessa tekemät muutokset on huomioitu pöytäkirjassa.

Partanen Saramäen ym. kannattamana teki seuraavan ehdotuksen:

Muutetaan kohta 3. kuulumaan seuraavasti: päättää, että peruskoulujen ja lukioiden johtokunnat jatkavat toimintaansa.

Vuornos Simon Elon kannattamana ehdotti, että asia palautetaan osittain valmisteluun siten, että myös perusopetuksen johtokunnista luovutaan ja samalla velvoitetaan kouluja yhteistyöhön vanhempainyhdistysten kanssa. Ehdotuksesta säästyvät rahat tulee suunnata perusopetuksen vahvistamiseen.

Keskustelun palautuksesta päätyttyä puheenjohtaja totesi, että on tehty esittelijän esityksestä poikkeava kannatettu ehdotus, jonka johdosta on äänestettävä.

Puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen 8 äänellä 7 ääntä vastaan hyväksyneen Vuornoksen osittaisen palautusehdotuksen. Äänestyslista on pöytäkirjan liitteenä.

Puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen hyväksyneen muilta osin esittelijän ehdotuksen yksimielisesti.

Päätös

Kaupunginhallitus

1
ehdottaa, että valtuusto tarkistaa hallintosääntöä liitteen mukaisesti siten, että tarkistukset tulevat voimaan 1.1.2024.

2
toteaa, että luottamushenkilöorganisaatiota tarkastellaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen osalta ennen valtuustokauden päättymistä samassa yhteydessä, kun muutoinkin arvioidaan seuraavan kauden luottamushenkilöiden järjestäytymistä seuraavalle valtuustokaudelle.

3
päättää, että peruskoulujen ja lukioiden johtokuntien osalta asia palautetaan valmisteluun siten, että myös perusopetuksen johtokunnista luovutaan ja samalla veloitetaan kouluja yhteistyöhön vanhempainyhdistysten kanssa. Ehdotuksesta säästyvät rahat tulee suunnata perusopetuksen vahvistamiseen.

4
päättää, että asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien kehittämistä jatketaan asukastoiminnan mallin pohjalta siten, että aluekoordinaatioon luodaan alueellista osallistumista vahvistava malli.

Selostus

1 Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Taustaa

Kunnan on sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 6 §:n mukaan edistettävä asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä, siltä osin kuin tämä tehtävä kytkeytyy kunnan muihin lakisääteisiin tehtäviin. Keskeinen tehtävä on myös seurata kuntalaisten elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin. Kunnan strategian lisäksi ja sen tueksi kunnan on valmisteltava valtuustolle valtuustokausittain hyvinvointisuunnitelma ja -kertomus. Tämän lisäksi kaupungilla on vastuullaan ehkäisevän päihdetyön tehtävä, lähinnä tiedottamisen ja seurannan osalta (Laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä 5§).

Toimintansa jo päättänyt hyvinvoinnin ja terveyden lautakunta on jättänyt kaupungille omat suosituksensa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä jatkossa:

1. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä tulee miettiä koko kaupunkiyhteisön näkökulmasta. Kuten Espoo-tarinassa todetaan

”Espoossa palveluja tuottaa koko kaupunkiyhteisö, ei vain kaupunkiorganisaatio.”

2. Hyvinvoinnin edistämisen suunnittelu tulisi kytkeä paremmin kaupungin strategian ja talouden suunnitteluprosesseihin. Kaupungille kuuluvia hyvinvointisuunnitelmien tavoitteita tulisi jatkossakin edistää.
3. On tärkeää varmistaa, että emme rakenna päällekkäisiä tehtäviä hyvinvointialueen kanssa. Kaupungin tulee rakentaa hyvät keskusteluyhteydet hyvinvointialueen kanssa, jotta vastuita voidaan ratkoa yhdessä rakentavassa hengessä. Yhteistyö pitää rakentaa sujuvalla, päällekkäisyyttä välttävällä ja tavalla.
4. Kaupungilla on jatkossakin tehtävänä edistää kuntalaistensa hyvinvointia. Hyvinvointitehtävä koskettaa erityisesti kaupungin lakisääteisiä tehtäviä. Hyvinvoinnin edistäminen tulee näkyä kaupungin kaikissa yksiköissä kaupunkiympäristön rakentamisesta aina liikunnan ja kulttuurin tehtäviin.
5. Luottamushenkilöorganisaation näkökulmasta hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen seurantavastuu on tässä kohdin perustellusti kaupunginhallituksella, kuten se on nyt hallintosääntöön kirjoitettu. Sen lisäksi muiden lautakuntien tulisi omalta osaltaan seurata hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä. Jatkossa on syytä arvioida myös, tulisiko hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ja seuranta osoittaa tehtäväksi jollekin siihen keskittyvälle toimielimelle.
6. Järjestöjen ja osallisuuden tehtävät tulisi kytkeä osaksi kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtäviä. On sovittava hyvinvointialueen kanssa vastuita mm. järjestöjen tukemisesta jatkossa sekä pyrittävä varmistamaan, että järjestöjen tuet ovat tarkoituksenmukaisia.
7. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä on syytä muistaa erilaiset asukasryhmät. Espoossa tulisi priorisoida lasten, nuorten ja senioreiden hyvinvoinnin edistämistä sekä maahanmuuttajien kotoutumista.
8. Espoolla on ennen hyvinvointialueuudistusta ollut hyvät toimintatavat järjestöjen sekä yleisesti hyvinvoinnin edistämisen osalta. On tärkeää varmistaa, että hyviä toimintamalleja jatketaan.
9. Hyvinvoinnin edistämisen osalta on parannettava tiedolla johtamisen sekä dataperustaisen päätöksenteon toimintamalleja, jotta kaikkien toimien vaikuttavuus paranee.
10. Tuleva TE-palveluiden uudistus kytkeytyy hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen. Tuleva muutos kannattaa huomioida jo nyt uusia ratkaisuja suunniteltaessa.

Valmistelua on edistetty näiden suositusten pohjalta. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä on käsitelty kaupunginhallituksessa, jossa valmistelulle annettiin linjauksia lähetekeskustelussa, sekä valtuuston seminaarissa työpajatyöskentelynä. Lisäksi valtuustoryhmät ovat jättäneet omat lausuntonsa valmistelun tueksi. Samanaikaisesti Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue on valmistellut omaa palvelustrategiaansa, ja Espoon kaupunki on antanut hyvinvointialueen palvelustrategialuonnoksesta oman

lausuntonsa. Lausunto on pitänyt sisällään myös Espoon kaupungin näkemyksiä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtävästä ja työjaosta.

Esitys hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi

Terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä tehdään Espoon kaupungilla asukas- ja asiakaslähtöisesti kunkin toimialan ja tulosityksikön perustehtävän kautta. Varmistamme, että emme rakenna päällekkäisiä tehtäviä hyvinvointialueen kanssa. Yhteistyön hyvinvointialueen kanssa pitää perustua siihen, että molemmat hoitavat oman perustehtävänsä hyvin, ja yhteistyö hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä tuottaa kuntalaisille lisäarvoa, on vaikuttavaa ja kustannustehokasta. Hyviä esimerkkejä voi ottaa toimivasta yhteistyöstä Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksen ja Länsi-Uudenmaan poliisin kanssa.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työtä tulee miettiä koko kaupunkiyhteisön näkökulmasta. Kuten Espoo-tarinassa todetaan ”Espoossa palveluja tuottaa koko kaupunkiyhteisö, ei vain kaupunkiorganisaatio.”

Yhteisö- ja järjestöyhteistyö ja osallisuuden tehtävät kytketään osaksi kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtäviä. On sovittava hyvinvointialueen kanssa vastuista mm. järjestöjen tukemisesta jatkossa niin, että osapuolet tukevat niitä järjestöjä, jotka sen omaan tehtäväkenttään kuuluvat. Lisäksi hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kokonaisuuteen kytkeytyy vahvasti ennaltaehkäisevän päihdetyön tehtävät ja vaikuttamistoimielimet, erityisesti vanhus- ja vammaisneuvosto. Kokonaisuuteen kytkeytyy myös hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistämisen sisäinen ja ulkoinen viestintä.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä on syytä muistaa erilaiset asukasryhmät. Espoossa erityisen tärkeää on lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen. Lisäksi maahanmuuttajataustaisten kotoutumiseen liittyvät haasteet ovat olennaisia. Tuleva TE-palveluiden uudistus kytkeytyy vahvasti hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen. Tuleva muutos kannattaa huomioida jo nyt uusia ratkaisuja suunniteltaessa.

Tällä hetkellä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen sekä ehkäisevän päihdetyön vastuut luottamushenkilöorganisaatiossa on kirjattu kaupunginhallituksen vastuulle. Kaupunginhallitus on vastannut myös lausunnosta hyvinvointialueen palvelustrategiaan. Päätösehdotuksessa ei esitetä muutosta tähän, vaan esitetään, että kaupunginhallitus vastaa jatkossakin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä, ehkäisevästä päihdetyöstä sekä osallisuuden edistämisestä.

Hyvinvoinnin ja terveyden lautakunnan suositusten mukaisesti ”luottamushenkilöorganisaation näkökulmasta hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen seurantavastuu on tässä kohdin perustellusti kaupunginhallituksella, kuten se on nyt hallintosääntöön kirjoitettu. Sen lisäksi muiden lautakuntien tulisi omalta osaltaan seurata hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä. Jatkossa on syytä arvioida myös, tulisiko hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ja seuranta osoittaa tehtäväksi jollekin siihen keskittyvälle toimielimelle.” Tämän arvioinnille sopiva ja luontainen kohta on valtuustokauden vaihteessa, kun hyvinvointialue on saanut toimintansa paremmin käyntiin ja yhteistyöstä on pystytty heidän kanssansa sopimaan tarkemmin. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kuuluu kuitenkin kaikkien toimialojen ja tulosityksiköiden tehtäviin ja tästä

syystä päätösehdotuksessa esitetään, että siitä lisätään maininta lautakuntien yleisiin tehtäviin.

Espoossa hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kytkeytyy vahvasti liikunnan, kulttuurin ja työllisyyden hoidon kokonaisuuksiin, kuten myös valtuustoryhmien lausunnoissa korostui. Tästä syystä päätösehdotuksessa esitetään, että kaupunkitasoinen vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä ja siihen kytkeytyvistä kokonaisuuksista, siirtyy konsernihallinnosta elinvoiman tulosalueen vastuulle perustettavaan esikuntaan. Esikunnan tehtäväksi esitetään hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ja ehkäisevän päihdetyön lisäksi asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien kehittäminen ja sen ohjaus. Muutos ei kuitenkaan poista vastuuta hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä muilta toimialoilta ja tulosityksiköiltä, vaan kukin toimiala ja tulosityksikkö vastaa hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistämisestä ja päätöstensä vaikutusten arvioinnista oman perustehtävänsä ja vastuualueensa osalta. Kasvun ja oppimisen toimiala ja kaupunkiympäristön toimiala vastaavat terveyden ja hyvinvoinnin edistämisestä oman perustehtävänsä kautta. Kasvun ja oppimisen toimialan erityisenä kohderyhmänä ovat lapset ja nuoret.

Elinvoiman esikunnassa hyvinvointityötä johtaa hyvinvointipäällikkö, joka vastaa kaupunkitasoisesta hyvinvointityön kokonaisuudesta ja kehittämisestä. Hyvinvointipäällikön alaisuudessa toimii erityisasiantuntijoita, jotka keskittyvät osallisuuteen, yhteisö- ja järjestötyöhön sekä hyvinvointiviestintään ja ehkäisevään päihdetyöhön. Lisäksi esikunta hoitaa vanhus- ja vammaisneuvostojen sihteerin tehtävät.

Kunnan strategian lisäksi ja sen tueksi kunnan on valmisteltava valtuustolle valtuustokausittain hyvinvointisuunnitelma ja -kertomus. Hyvinvointisuunnitelman sisällöt on kytkettävä jatkossa entistä vahvemmin osaksi talousarviota. Kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden tilasta laaditaan vuosittain tilannekatsaus, jonka lisäksi hyvinvointisuunnitelman edistämisestä laaditaan arvio. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen asioita käsitellään jatkossa kaupunginhallituksessa tarkennettavan vuosikellon mukaisesti. Vuosikellon luonnos sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteista tarkemmin oheismateriaalissa.

2 Koulujen ja lukioiden johtokunnat ym.

Aiemmat päätökset koulujen ja lukioiden johtokunnista

Koulujen ja lukioiden johtokunnat ovat kuntalain tarkoittamia toimielimiä. Kunta voi itse päättää, onko kunnassa koulujen ja lukioiden johtokunnat. Johtokunnan tehtävistä ja ratkaisuvallasta on määräykset hallintosäännössä.

Kaupunginhallituksen päätöksessä 7.12.2020 § 396 edellytettiin, että selvitetään koulujen ja perheiden välisen yhteistyön vahvistamista siten, että koulujen yhteistyötä vanhempainyhdistysten kanssa syvennetään ja siitä tehdään velvoittavaa, ja koulujen johtokuntien toiminta lakkautetaan.

Kaupunginhallitus päätti 15.3.2021 § 78, että kodin ja koulun yhteistyötä vahvistetaan. Johtokunnat valitaan syksynä 2021 2-vuotiseksi toimikaudeksi, jonka aikana selvitetään, miten yhteistyötä kodin, koulun ja oppilaiden parhaaksi voidaan vahvistaa johtokuntien ja/tai vanhempainyhdistysten toiminnan kautta.

Kasvun ja oppimisen lautakunta sekä svenska rum -lautakunta ovat syksyllä 2021 asettaneet koulujen ja lukioiden johtokunnat kaudelle 2021-2023. Toimikauden aikana tulleet muutokset jäsenistä tai varajäsenissä on käsitelty yksittäisinä asioina lautakunnissa.

Koulujen ja lukioiden johtokuntia koskeva muutosehdotus

Kasvun ja oppimisen toimialan esikunta on yhdessä toimialan tulosyksiköiden kanssa valmistellut johtokuntien jatkoa koskevaa asiaa. Valmisteluun on olennaisena osana kuulunut kysely, jolla kartoitettiin koulujen, lukioiden, nuorisovaltuuston ja vanhempainyhdistyksien kattojärjestö KoKoEspoo ry:n näkemyksiä asiassa. Webropol -kysely lähetettiin sähköpostitse 10.5. ja 11.5.2023.

Koulujen ja lukioiden osalta kyselyyn voivat vastata johtokunnat, henkilöstö, rehtorit/koulunjohtajat sekä oppilas- ja opiskelijakunnat. Kyselyyn tuli vastata 16.6.2023 mennessä. Määräaikaan mennessä tuli 265 vastausta. Määräajan jälkeen tuli yhden johtokunnan vastaus. Muutaman johtokunnan osalta oli useampi vastaus.

Kyselyn vastaukset jakautuivat seuraavasti:

68 % johtokuntien tulisi jatkaa

32 % johtokunnat tulisi lakkauttaa ja yhteistyötä vanhempainyhdistysten ja muiden toimijoiden kanssa tulisi vahvistaa.

Johtokunnista suurin osa (lähes 90 %) kannatti johtokuntien jatkamista. Rehtorien/koulunjohtajien osalta vastaukset jakautuivat johtokuntien jatkamisen (42 % vastaajista) ja lakkauttamisen (58 % vastaajista) osalta. Henkilöstön osalta 59 % kannatti johtokuntien jatkamista ja oppilas-/opiskelijakuntien osalta 78 %. Nuorisovaltuuston vastauksessa kannatettiin johtokuntien lakkauttamista. Perusteena oli se, että yläkoulujen ja lukioiden tarve johtokunnille voi olla erilainen. Dialogia voidaan käydä vanhempainilloissa.

Kyselyn jälkeen on laadittu lapsi- ja nuorisovaikutusten arviointi sekä ennakkoarviointi.

Päätösehdotuksessa esitetään, että lukioiden johtokunnat lakkautetaan 1.1.2024 lukien. Peruskoulujen johtokunnat jatkavat toimintaansa valtuustokauden loppuun kesään 2025 asti. Perusteena on se, että peruskoulujen ja lukioiden tarve johtokunnille on erilainen. Lukioissa osa opiskelijoista on täysi-ikäisiä, osa oppivelvollisia. Erilainen ratkaisu peruskoulujen ja lukioiden osalta mahdollistaa sen, että saadaan käytännön kokemusta siitä, miten osallisuutta ja yhteistyötä voidaan toteuttaa muulla tavoin kuin johtokunnan kautta. Tätä tietoa voidaan hyödyntää, kun johtokuntien asema tulee seuraavan kerran arvioitavaksi valtuustokauden vaihtuessa 2025.

Lukioiden opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa osallisuutta voidaan kehittää monilla erilaisilla lukiokohtaisilla ratkaisuilla. Joissakin lukioissa on aktiivinen vanhempainyhdistys. Kiinnostus vanhempainyhdistyksiin voi kasvaa, jos yhteistyö niiden kanssa lisääntyy.

Opiskelijakunnan ja huoltajien edustajia voidaan kutsua esim. laajennetun yhteisöllisen hyvinvointiryhmän työskentelyyn. Yhteisöllinen hyvinvointiryhmä (oppilaitoskohtainen opiskeluhoitoryhmä) kehittää yhteisöllisiä toimintatapoja ja edistää opiskelijoiden ja huoltajien osallisuutta oppilaitoksen toiminnassa. Tehtäviin kuuluu muun muassa:

opiskelijoiden ja huoltajien osallisuuden edistäminen, vuorovaikutuksen ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistäminen, tunne- ja vuorovaikutustaitojen vahvistamisen suunnittelu ja yhdenmukaisten toimintatapojen varmistaminen, työrauhan tukeminen, kiusaamisen, häirinnän ja väkivallan ehkäisy ja niihin puuttumisen toimintatavoista sopiminen, opiskeluyhteisön ja ryhmien turvallisuuden ja hyvinvoinnin tilan sekä yhteisöllisen hyvinvointityön vaikuttavuuden seuranta ja arviointi.

Lisäksi huoltajia tai huoltajien edustajia voidaan kutsua erilaisiin teemaryhmiin tai teemapäiviin, avointen ovien päivään, asiantuntijaksi oppitunnille, keskustelutilaisuuksiin. Huoltajilta voidaan pyytää ehdotuksia ja palautetta. Erilaisilla kyselyillä voidaan kartoittaa mielipiteitä ja näkemyksiä.

Lukioiden johtokuntien lakkaamisen myötä niiden ratkaisuvalltaan kuuluva lukion opiskelijan määräaikainen erottaminen esitetään siirrettäväksi kasvun ja oppimisen lautakunnan sekä svenska rum-lautakunnan ratkaisuvalltaan. Lukiolaki mahdollistaa, että rehtorille voidaan antaa toimivalta päättää korkeintaan kolme kuukautta kestävästä muun kuin oppivelvollisen opiskelijan erottamisesta. Toimivallasta on määräykset toimialan lautakuntien hyväksymässä delegointipäätöksessä.

Lukioiden johtokunnat ovat päättäneet oppilaitoskohtaisista opetussuunnitelmista, opiskeluhuoltosuunnitelmista, lukuvuosisuunnitelmista, tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmista sekä järjestyssäännöistä. Näiden valmistelusta vastaa rehtori ja valmistelussa tulee osallistaa lukion henkilöstön lisäksi opiskelijat ja huoltajat. Toimivalta hyväksyä em. suunnitelmat ja järjestyssäännöt tulee määrätä lautakuntien delegointipäätöksillä. Delegointipäätösten muuttaminen viedään lautakuntien käsiteltäväksi loppuvuoden 2023 aikana.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolakiin 1.1.2023 voimaan tulleen muutoksen sekä opetussuunnitelmien perusteissa 1.8.2023 käyttöön otettujen muutosten takia opiskeluhuoltosuunnitelma on opetuksen järjestäjäkohtainen. Opetuksen järjestäjäkohtaisen opiskeluhuoltosuunnitelman hyväksyminen esitetään lisättäväksi kasvun ja oppimisen lautakunnan sekä svenska rum - lautakunnan ratkaisuvalltaan. Opiskeluhuoltosuunnitelman hyväksymistä koskeva toimivalta esitetään poistettavaksi johtokunnan ratkaisuvallasta.

Lisäksi luottamushenkilöiden palkkio- ja matkustussääntöä esitetään tarkistettavaksi lukioiden johtokuntien lakkaamisen takia.

3 Kaupunginhallituksen elinkeino- ja kilpailukykyjaoston ja ympäristö- ja rakennuslautakunnan tehtävien tarkistaminen sekä täsmennykset kaupunkiympäristön toimialan viranhaltijoiden ratkaisuvalltaan

Täsmennykset kaupunginhallituksen elinkeino- ja kilpailukykyjaoston tehtäviin

Hallintosäännön I osan 2. luvun 5 § kohtaan 6) ehdotetaan lisättäväksi kaupunginhallituksen elinkeino- ja kilpailukykyjaoston päätösvaltaa koskeva lisäys, joka hallintosäännön voimassa olevia sanamuotoja täydentävällä tavalla täsmentäisi kaupunginhallituksen elinkeino- ja kilpailukykyjaostolle kuuluvaa tonttien luovuttamista koskevaa kokonaisvaltaista päätösvaltaa, joka ei ole riippuvainen luovutettaville tonteille kulloinkin asemakaavassa osoitetusta käyttötarkoituksesta.

Edellä mainittuun kohtaan esitetään myös lisättäväksi kaupungin omistamien rakennusten myymistä koskeva päätösvalta tilanteissa, joissa rakennuksen myyntiin liittyy välittömästi myös elinkeino- ja kilpailukykyjaoston päätösvaltaan kuuluva tontinluovutus. Nykyisellään irtaimen omaisuuden luovuttamista kuuluva päätösvalta kuuluu hallintosäännön mukaan kaupunginhallitukselle. Lisäksi irtaimen omaisuuden luovuttamisesta 1 miljoonaan euroon asti voi päättää kaupunginjohtaja ja vastaavasti toimialansa osalta toimialajohtaja.

Tämä esitetty muutos hallintosääntöön yksinkertaistaisi ja selkeyttäisi kaupungin omistamien rakennusten myyntiä koskevaa päätöksentekoa nykytilanteeseen nähden siten, että tarvittavat päätökset tontin luovuttamisesta ja tontilla sijaitsevan rakennuksen myymisestä luovutuksensaajalle samassa yhteydessä voitaisiin tehdä keskitetysti yhdessä kaupungin päätöksentekoelementissä, eli kaupunginhallituksen elinkeino- ja kilpailukykyjaostossa. Tällöin rakennettujen kiinteistön luovuttaminen ei edellyttäisi erillistä, elinkeino- ja kilpailukykyjaoston tontinluovutus päätökselle ehdollista rakennuksen myyntiä koskevaa viranhaltijapäätöstä.

Kaupunginhallituksen elinkeino- ja kilpailukykyjaostolle esitetyt tarkistukset edellyttäisivät vähäisiä muutoksia myös kaupunginhallituksen, kaupunginjohtajan ja toimialajohtajien tehtäviin.

Ympäristö- ja rakennuslautakunnan tehtävien tarkistaminen uuden luonnonsuojelulain takia

Hallintosäännön I osan 4. luvun ympäristö- ja rakennuslautakunnan tehtäviä koskevan 21 §:n päivityksessä esitetään huomioitavaksi 1.6.2023 voimaan tullut uusi luonnonsuojelulaki (9/2023). Pykälien numeroinnin muuttuessa pykälänumeroviittaukset eivät enää viittaa nyt voimassa olevaan luonnonsuojelulakiin. Maininta kumotun luonnonsuojelulain 24 §:n ja 27 §:n mukaisista kunnan lausunnoista esitetään muutoinkin poistettavaksi tarpeettomana, koska hallintosäännön I osan 4 luvun 9 §:n nojalla lautakunnan tehtävänä on antaa kaupunginhallituksen puolesta kaupungin lausunnot lautakunnan tehtäväalueeseen kuuluvissa asioissa, jollei lausuntopyynnöstä tai käsiteltävänä olevan asian luonteesta muuta johdu. Luonnonsuojelulain mukaiset tehtävät kuuluvat ympäristö- ja rakennuslautakunnalle, joten lausuntotoimivalta säilyy edelleen ympäristö- ja rakennuslautakunnalla jo edellä mainitun hallintosäännön määräyksen nojalla. Luonnonsuojelulakia koskevaan 3. kohtaan on yhdistetty myös 4. kohta tekstin yksinkertaistamiseksi, koska kyse on kummassakin kohdassa luonnonsuojelulakiin liittyvistä asioista.

Kumotun luonnonsuojelulain (1096/1996) 57 §:ssä säädettiin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle oikeus käyttää hallintopakkoa, jos joku laiminlyö luonnonsuojelulain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten noudattamisen taikka ryhtyy niiden vastaiseen toimenpiteeseen. Vastaava säännös on myös tällä hetkellä voimassa olevan luonnonsuojelulain 128 §:ssä (Eriyinen vireillepano-oikeus). Myös kunnalla on oikeus saattaa asia vireille elinkeino-, liikenne ja ympäristökeskuksessa, jos vireillepanon tarkoituksena on estää luonnon tuhoutuminen tai luonnonarvojen heikentyminen, joka ei ole merkitykseltään vähäinen, tai käynnistää luontovahingon korjaaminen. Tämä vireillepano-oikeus on nykyisin ollut ympäristö- ja rakennuslautakunnalla, mutta nyt se ehdotetaan siirrettäväksi ympäristöjohtajalle. Uuteen luonnonsuojelulakiin on lisätty, että asia on

käsiteltävä kiireellisenä. Myös asian vireillepanossa on toimittava ripeästi, joten vireillepanotoimivalta on tarpeen siirtää viranhaltijalle.

Täsmennykset kaupunkiympäristön toimialan viranhaltijoiden ratkaisuvalltaan

Rakennusvalvonnan palvelualueella tehtyjen nimikemuutosten vuoksi rakennusvalvontajohtajan nimike esitetään päivitettäväksi rakennusvalvonnan päälliköksi ja toimivaltaisten viranhaltijoiden joukkoon lisättäväksi aluevastaavat.

Espoon kaupungin teknisen lautakunnan 27.4.2023 § 34 kohdalla tekemän päätöksen mukaan kotiin vietävien palveluiden pysäköintiluvan myöntäminen Espoon kaupungin alueella tapahtuu Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen omistamassa ja hallinnoimassa tietojärjestelmässä. Teknisen lautakunnan päätöksen mukaan pysäköintitunnuksen hyväksymisestä, hylkäämisestä tai peruuttamisesta päättää kaupunkitekniikan johtaja tai hänen määräämänsä Espoon kaupungin kaupunkitekniikan keskuksen viranhaltija Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen esityksestä. Lautakunnan päätöksen mukaan Espoon kaupungin hallintosäännössä voidaan päättää tunnuksen myöntäjästä toisin. Nyt esitetyllä hallintosäännön muutoksella toimivalta päättää pysäköintiluvasta esitetään siirrettäväksi henkilölle määrätystä toimivallasta virkaan kuuluvaksi toimivallaksi, jolloin henkilövaihdokset eivät edellytä uusia toimivaltamääräyksiä.

Hallintosäännön III osan 5. luvun 5 §:ään esitetään lisättäväksi uusi kohta suunnittelupäällikölle myönnettäväksi ratkaisuvallaksi. Muutokset selkeyttäisivät tonttiyksikön päälliköiden toimivaltuuksia ja edistäisivät tonttiyksikön toimintojen tehokasta johtamista. Suunnittelupäällikkö johtaa tonttipäällikön alaisuudessa tonttiyksikön maanomistajatehtävät-yksikköä ja toimii siihen kuuluvan henkilöstön lähiesihenkilönä.

Maanomistajatehtävät-yksikkö valmistelee valtaosan kaikista tilapäisistä maankäyttöluvista ja vuokrauspäätöksistä, joilla maa-alueita vuokrataan enintään 5 vuodeksi kerrallaan. Hallintosääntöön esitettyjen muutosten myötä suunnittelupäällikön virkaan kuuluva vastuu maanomistajatehtävät-yksikön johtamisesta ilmenisi jatkossa myös sen toimintaa koskevana päätöksentekotoimivaltana.

Asuntopäällikön ratkaisuvallasta esitetään poistettavaksi asumisoikeusasuntoja koskevat kohta 1. Asumisoikeusasuntoja koskeva päätöksenteko on siirtynyt 1.9.2023 lähtien aso-toimijoille ja valvonta Aralle.

Päätöshistoria

Liitteet

- 1 Hallintosäännön tarkistaminen, kaupunginhallitus 6.11.2023
- 2 Äänestyslista § 298

Oheismateriaali

- Johtokuntien jatkoa koskevan kyselyn yhteenveto
- Kysely koulujen ja lukioden johtokuntien jatkosta
- Lapsi- ja nuorisovaikutusten arviointi sekä ennakoarviointi johtokuntien jatkosta

- Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kaupungilla
- Hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden organisointi elinvoimassa

Tiedoksi